

студентів, спеціальний навчальний курс для викладачів вищого навчального закладу «Громадянське виховання у вищій школі».

В результаті впровадження в практику вузів розробленої моделі управління процесом громадянського виховання та її організаційно-педагогічного забезпечення кількість суб'єктів з високим рівнем управління збільшилася на даному етапі в експериментальних групах на 2,5%, у контрольних відповідно на 0,7%, а приріст в експериментальних групах порівняно з контрольними дорівнює 2,5%-0,7% і складає 1,8%.

Кількість респондентів з достатнім рівнем управління в контрольних групах зросла на 4,2%, а в експериментальних – зменшилась відповідно на 1,7%. При цьому різниця між кількістю респондентів з даним рівнем управління в контрольних та експериментальних групах становить 10,9% порівняно з даними першого етапу формувального експерименту. Відповідно на ситуативному рівні – на 10,2%. Спостерігається передбачувана в гіпотезі тенденція підвищення рівня управління завдяки запровадженню розробленої моделі управління. Кількість студентів, що мають сутнісний рівень громадянської вихованості, збільшилася на 2,2% у експериментальних групах та на 0,2% відповідно у контрольних.

Таким чином, при підвищенні рівня управління процесом громадянського виховання студентів вищої школи підвищується громадянська активність молоді та рівень сформованості її громадянської вихованості.

Зміна соціально-економічних умов та ідеологічних орієнтирів в Україні зумовлює подальші наукові розвідки щодо виокремлення структурних компонентів громадянської вихованості особистості.

ДОСВІД РОБОТИ КЛАСНОГО КЕРІВНИКА НА ПЕРШОМУ КУРСІ ВНЗ I – II РІВНЯ АКРЕДИТАЦІЇ

Галак К. М., *викладач-методист*
Політехнічний технікум КІ СумДУ

Перша зустріч класного керівника з групою відбувається 1 вересня. Дуже важливо, щоб ця зустріч не залишила студентів байдужими, а навпаки, зацікавила. Тому необхідно показати переваги навчання у

технікумі як з точки зору становлення особистості, так і можливостей проявити себе у громадській діяльності, можливостей відвідувати художні та предметні гуртки, перспективи стати кваліфікованим спеціалістом і продовжити навчання з другого чи третього курсу у вищому навчальному закладі. Познайти студентів з правилами внутрішнього розпорядку в технікумі, з розташуванням приміщень та розкладу занять. Повідомити про необхідність обрати актив групи, до складу якого входить староста групи, заступник старости, культмасовий сектор, навчальний сектор, фізорг, відповідальний за чергування в аудиторії, дати час для знайомства студентів між собою.

Демократичним шляхом таємного голосування обираємо актив. Обов'язково запитую в обраних кандидатів, чи немає самовідводу, тому що, якщо у студента немає бажання виконувати відповідні обов'язки, то чекати хороших результатів його роботи марно.

У перший місяць навчання проводжу батьківські збори, де знайомлю батьків із специфікою навчання у технікумі, вимогами до студентів. Домовляємося, як будемо підтримувати зв'язок, обмінюємось контактними телефонами.

На початку кожного місяця батьки повинні отримати від дітей відомість з поточними оцінками з кожного предмету, з підписами батьків повертають класному керівнику. Листівки готуємо разом з навчальним сектором, обраним групою.

На початку першого семестру необхідно повідомляти всіх викладачів, що працюють у групі, про фізичні вади у окремих дітей, про нестандартні сімейні обставини, щоб по необізнаності не ставити себе і дитину у незручне становище.

У перший тиждень навчання доцільно проводити зріз знань для першокурсників, разом з колективом викладачів аналізувати отримані результати, звернути особливу увагу на студентів зі слабкою шкільною підготовкою з метою взяти їх на особливий контроль і посилення індивідуальної роботи з ними і їх батькам.

Пріоритетний напрям в роботі з групою пов'язаний з навчанням. Основний обов'язок студента – це якісне навчання. Особливо на першому курсі контроль за успішністю з боку класного керівника повинен бути щоденний. Важливо своєчасно допомогти, підтримати, а деколи просто заохотити похвалою за найменше досягнення у навчанні. У цій ситуації класний керівник повинен тісно

співпрацювати з викладачами – предметниками. Які систематично повідомляють класного керівника про відношення до навчання і поведінку на уроках окремих студентів, про нестандартні ситуації, що складаються у колективі групи. Саме це і забезпечує щоденний контроль, студенти відчують небайдуже ставлення педагогічного колективу, що в свою чергу допомагає їм швидше адаптуватись у технікумі.

Вважаю, що підготовка і проведення виховних годин на першому курсі повністю покладається на класного керівника. Підбір тематики, запрошення для зустрічі цікавих особистостей, фахівців з медицини, права і інших галузей, викладачів, які бажають зустрітись з групою в позаурочний час. На кожній виховній годині недоречно говорити про відстаючих, аналіз успішності групи проводимо один раз на місяць після кожної атестації. На виховних годинах більше уваги приділяємо етиці поведінки у громадських місцях, у технікумі, етикету спілкування і т. інше, це цілий цикл виховних годин присвячений даній темі. Друга важлива тематика - знайомство з різними видами мистецтв, живописом, поезією.

— Велику увагу приділяю індивідуальній роботі з студентами і їх батьками.

У роботі класний керівник не обмежується спілкуванням тільки в стінах технікуму. Відвідування краєзнавчих музеїв, екскурсії історико-культурними місцями України має велике значення для розширення кругозору студентів, під час яких формується дружний колектив. Не всі студенти групи зможуть поїхати на екскурсію в інше місто, для них готується звіт - презентація відвіданих місць і показується на виховній годині.

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ ЗІ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Степовий В.Р., *студент*; Галак К.М., *викладач-методист*
Політехнічний технікум КІ СумДУ

У програмі вивчення спеціальних дисциплін для їх успішного засвоєння передбачено різні типи занять, і серед них важливе місце посідає проведення практичних і лабораторних занять, які дозволяють закріпити теоретичний матеріал, придбати практичні навички